

Članovi Posavske stranke (PS) utemeljuju svoju političku stranku radi zajedničkog djelovanja na načelima i u područjima istaknutih dokumentom:

PROGRAMSKA DEKLARACIJA POSAVSKE STRANKE

Suočeni s problemom razvojnog zaostajanja Bosanske Posavine kao posljedicom lošeg državnog ustrojstva uz marginalizaciju perifernih područja i neprikladan sustav lokalne i regionalne samouprave koji ne omogućavaju djelotvorno prevladavanje nezadovoljavajućeg stanja,

lošom, nesavjesnom i neodgovornom politikom stranaka koje djeluju na prostorima Bosanske Posavine,

općim osiromašenjem i padom kvalitete življenja, odlaskom pretežito mlađih stručnjaka u razvijenije sredine,

ocjenjujući da državni ustroj definiran Daytonskim mirovnim sporazumom koji je “proizveo” državu sa 14 ustava, 14 parlamenata, 14 vlada i stotinjak ministara, predstavlja bitnu smetnju demokratskom i ekonomskom napretku BiH te uključivanju BiH u Europsku uniju,

držeći da postojeće stanje zahtijeva prevladavanje ograničenja i aktiviranje svih raspoloživih razvojnih potencijala,

s ciljem stvaranja uvjeta za svekoliki razvoj i poboljšanja kvalitete života u Bosanskoj Posavini i Bosni i Hercegovini u cjelini, osobito promicanjem novih ideja i programa utemeljenih na rezultatima znanosti i struke a vođenih principima pravde i pravednosti,

vođeni plemenitim i dobrim namjerama, spremni nezadovoljavajućem stanju suprotstaviti vlastito znanje i sposobnosti i preuzeti suodgovornost za razvoj i perspektive svoga zavičaja i time pomoći i drugim regijama radi postizanja općeg boljitka svih građana naše Domovine,

članovi Posavske stranke utemeljuju svoju stranku radi zajedničkog djelovanja na načelima i u područjima zacrtanim ovim Programom.

I. RAZLOZI OSNIVANJA POLITIČKE STRANKE “POSAVSKA STRANKA”

Suočeni smo s činjenicom da je Bosna i Hercegovina i njezino društvo u stanju trajne krize od potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma i da se stanje, i pored značajnog angažiranja međunarodne zajednice, ne mijenja ili se mijenja jako sporo. Bitne odredbe Mirovnog sporazuma koje se odnose na temeljna ljudska prava nisu realizirane. Najbolniji su problemi raseljenih, izbjeglih i prognanih zbog politike vlasti koja svojom opstrukcijom ne stvara uvjete za povratak u njihova ranija prebivališta, zapošljavanje i skladno rješenje međunacionalnih odnosa.

Političke elite, koristeći se nacionalističkom retorikom ugroženosti “nas” od “njih” i skretanjem pozornosti s pravih problema ovoga društva na dnevno političke i iracionalne probleme dodatno otežavaju situaciju u kojoj se nalazimo ne pridonoseći iznalaženju trajnih i kvalitetnih rješenja u interesu svih građana ove zemlje. Korupcija, kriminal, nezakonito

stjecanje bogatstva i pravna nesigurnost su doveli do takvih socijalnih raslojavanja, da ogroman broj obitelji živi u siromaštvu i na rubu egzistencije.

Tome pogoduje nefunkcionalna državna organizacija, nedostatak jedinstvenog tržišta roba, kapitala i radne snage i nedostatak jasne vizije i strategija za budućnost. Posljedica ovakvog stanja je i marginalizacija velikog broja građana, naročito mladih koji nemaju iste šanse i odlaze iz zemlje jer u njoj ne vide perspektivu, a neki su upuštaju i u nasilje.

Bosanska Posavina, kao povijesna, zemljopisna, kulturna, tradicijska i gospodarska regija u Bosni i Hercegovini, nekada sinonim bogatstva, danas osiromašena sve više zaostaje u razvoju.

Uzrok tome je prvenstveno u administrativnoj razbijenosti u neprirodna, etnička i nefunkcionalna područja (dva entiteta i Brčko distrikt) kao i nesposobna, bezidejna i korumpirana vlast koja je obnašanje javnih funkcija podredila osobnim a ne općim interesima. To je pridonijelo slabljenju nositelja gospodarskih djelatnosti na području regije, a dijelom i njihovom gašenju. Nastanak novih malih i srednjih poduzeća, kojima nisu stvoreni uvjeti za kvalitetno i uspješno poslovanje, još uvijek ne može nadoknaditi posljedice ovog procesa. Broj nezaposlenih, nemogućnosti otvaranja razvojnih perspektiva uvjetovao je odlazak pretežito mladih stručnjaka u središta razvijenijih regija ili izvan zemlje, što dodatno slabi razvojne resurse Bosanske Posavine.

Ovakav razvoj kao i neke druge pojave omogućile su provođenje nepravedne i nemoralne privatizacije, jačanje kriminala i korupcije, legalizaciju nepravednih političkih i drugih privilegija, nepostojanje svrhovitog gospodarskog razvoja, što je imalo za posljedicu porast nezaposlenosti, pad društvenog standarda, nestanak srednjeg građanskog sloja i opće osiromašenje građana.

Ovakvom stanju dodatno je pogodovalo i izmještanje odlučivanja o razvoju ovoga područja izvan njega. Riječ je o konceptu vladanja "velikih" "nacionalnih" stranaka kojima je osnovni cilj ostanak na vlasti po svaku cijenu ne vodeći dovoljno brige o područjima s "manjom izbornom bazom" i manjim političkim i ekonomskim interesima.

Sustav vezanosti zastupnika u entitetskim i državnom parlamentu stranačkim stegama ne omogućava vjerodostojno zastupanje interesa područja s kojeg su izabrani u postupcima donošenja odluka od značaja za položaj i razvoj sredine u kojoj su birani.

Sve mjere poduzete temeljem različitih zakona i drugih propisa nisu zaustavile trend regionalnog razvojnog raslojavanja kako u Federaciji BiH tako i u Republici Srpskoj. Štoviše, svi parametri ukazuju da se ono povećava. Očito je da sustav, njegove institucije i instrumenti ne daju zadovoljavajuće odgovore na otvorena pitanja razvoja i nazadovanja, periferizacije i marginalizacije.

Problemi neuravnoteženog regionalnog razvoja koji destabilizira sustav kao i standardi pristupanja europskim integracijama, zahtijevaju novi i drugačiji pristup i u odnosu na ova pitanja.

U oblikovanju nove razvojne strategije koja će u bitnome promijeniti nezadovoljavajuće stanje, nužno je prevladati ograničenja postojećeg sustava. To zahtijeva aktiviranje svih potencijala koji su postojećim sustavom onemogućeni u djelovanju, ambicioznije i

djelotvornije povezivanje znanja i prakse, znanosti, gospodarstva i politike, a iznad svega uključivanjem novih, moralnih, stručnih i poštenih ljudi u procese odlučivanja. Potrebno je stvoriti sustav koji omogućava samoorganizaciju neovisnu o upravljanju „odozgo“, jer svaki građanin i svaki stanovnik ovoga područja raspolaže znanjima i sposobnostima čije ugrađivanje u zajedničku akciju pridonosi pokretanju kotača razvoja.

Toj svrsi treba služiti i Posavska stranka kao politička stranka spremna da tomu da svoj doprinos.

II. CILJEVI POSAVSKE STRANKE

Svrha slobodnog osnivanja političke stranke pod imenom Posavska stranka (PS) kao izraza demokratskoga višestranačkog sustava je okupljanje, angažiranje i političko djelovanje građana u skladu s ciljevima utvrđenima ovim Programom, Statutom i programima svekolikog napretka regije Bosanske Posavine, te oblikovanja i izražavanja političkih, socijalnih, gospodarskih, nacionalnih, kulturnih, obrazovnih i ekoloških uvjerenja i ciljeva te drugih interesa stanovnika ovoga područja, unutar Bosne i Hercegovine, s ciljem povećanja kvalitete življenja na području Bosanske Posavine.

Ciljeve svoga političkog djelovanja stranka izražava poticanjem, potporom i poduzimanjem aktivnosti kojima se osigurava:

- policentričan, ravnomjieran, skladan i održivi razvoj suverene i cjelovite Bosne i Hercegovine kao demokratske države ravnopravnih građana i naroda koji u njoj žive;
- afirmacija antifašizma kao civilizacijske tekovine suvremenog svijeta;
- izgradnja društvene, ekonomske i političke podloge za unapređivanje lokalne samouprave i uravnoteženje regionalnog razvoja;
- gospodarski, kulturni i svaki drugi napredak Bosanske Posavine kao zemljopisne, kulturne, povijesne, tradicijske i gospodarske cjeline na dobrobit i u interesu svih njenih građana, te oblikovanje i provođenje politike regionalnog razvoja kojom se to ostvaruje;
- decentralizacija državnih nadležnosti od lokalnog i regionalnog interesa koje primjenom načela supsidijarnosti pripadaju jedinicama lokalne i regionalne samouprave te pripadajućih finansijskih sredstava za njihovo izvršavanje;
- jačanje suradnje među općinama u Bosanskoj Posavini i zajedničko djelovanje na realizaciji projekata od zajedničkog interesa te uključivanje Bosanske Posavine u procese jačanja prekogranične suradnje i europskih integracija;
- uspostava održivog privrednog razvoja, uz ravnomjieran razvitak gradskih i seoskih područja ;
- aktiviranje vlastitih razvojnih potencijala u pokretanju razvoja koji otvara perspektive osobito mladim naraštajima, stvara preduvjete za održivi povratak raseljenih osoba i zaustavljanje iseljavanja, osobito stručne radne snage;

- promicanje vrednota povijesne, kulturne i tradicijske baštine Bosanske Posavine;
- očuvanje kulturnog, socijalnog i regionalnog identiteta Bosanske Posavine;
- racionalizacija i modernizacija javne uprave radi osuvremenjivanja njezina djelovanja, povećanja djelotvornosti i smanjenja troškova;
- povećanje poduzetničke aktivnosti i smanjivanje nezaposlenosti;
- uspostava pravednog društva na načelima slobode, jednakosti, demokracije i solidarnosti, sa jednakom šansom pojedinca na život dostojan čovjeka;
- borba protiv svih vrsta diskriminacije i socijalne isključenosti, afirmacija rodne ravnopravnosti, zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu i socijalnu sigurnost i zaštitu, obrazovanje, radna, porodična i druga prava;
- jačanje građanskih prava i sloboda emancipacijom građana i građanki od ekonomske, socijalne i kulturne podčinjenosti i inferiornosti, širenje tih sloboda i prava i eliminiranje ovisnosti građana i građanki od pojedinačnih ili grupnih ekonomskih moćnika;
- jačanje demokratskih oblika sudjelovanja građana u oblikovanju razvojne politike i odlučivanju o uvjetima vlastitog življenja;
- zaštita kulturne i prirodne baštine, te čovjekove okoline.

Stranka će svoj ciljeve i program ostvarivati pridržavajući se i poštujući :

- slobodu, jednakost, nacionalnu ravnopravnost, mirotvorstvo, socijalnu pravdu, očuvanje prirode i čovjekovog okoliša, demokratski višestranački sustav;
- privatno vlasništvo, tržišno gospodarstvo, nacionalne i vjerske slobode i prava, građanske slobode, ljudska prava, neovisnost pravosudnih institucija,
- sva druga demokratska postignuća o slobodama i pravima čovjeka i građanina kodificirana u Povelji UN i dokumentima izvedenim iz nje;

III. TEMELJNA OBILJEŽJA I USMJERENJA POSAVSKE STRANKE

Posavska stranka utemeljuje i provodi svoju djelatnost na moralnim, etičkim i socijalnim vrijednostima.

Posavska stranka je politička stranka, koju u bitnome obilježavaju sljedeće značajke i usmjerenja:

Regionalna

Posavska stranka je politička stranka građana demokratskog usmjerenja koja promiče i zastupa razvojne interese regije Bosanske Posavine kao društvene cjeline u sklopu Bosne i

Hercegovine i zahtjeve njenog stanovništva za povećanjem kvalitete življenja na ovom području.

Ona se temelji na shvaćanju da su regionalne razlike Bosne i Hercegovine njezina razvojna prednost pa, stoga, cilj upravljanja prostorom treba biti optimalan razvoj svakog područja koji se oslanja na njegove razvojne potencijale.

Resursi i novostvorena vrijednost na području regije trebaju biti korišteni prvenstveno na dobrobit njezinog stanovništva, za potrebe njezinog razvoja i podizanja kvalitete života. Neprihvatljivo je pretvaranje ovih vrijednosti u sirovinsku osnovicu razvoja drugih područja unutar i izvan zemlje. To ne isključuje međuregionalnu solidarnost unutar države kao nužan preduvjet njezinog uravnoteženog regionalnog razvitka.

Stanovništvo ovoga područja mora imati mogućnost sudjelovanja u odlučivanju o bitnim pitanjima njegovog razvoja od presudnog značenja za kvalitetu njihova života. Neprihvatljivo je da se o tim pitanjima odlučuje izvan i mimo građana i samoupravnih institucija regije na koju se odnosi.

Regiju Bosansku Posavinu, kao svoj zavičaj, Posavska stranka razumije samo kao dio domovine Bosne i Hercegovine.

Socijalna

U socijalnom pogledu, Posavska stranka artikulira i politički podržava interese onih koji žive prvenstveno od vlastitog rada, znanja i sposobnosti. To je široka lepeza različitih slojeva, od radnika i seljaka, preko poduzetnika i naučnika do humanističke inteligencije. Posavska stranka svoje djelovanje zasniva na koncepciji civilnog društva u kojem se "pravda" postiže u svakom dijelu društvene zajednice, odnosno na ideji da svi ljudi zaslužuju ljudske uvjete za život. Također, Posavska stranka se zalaže za društvo jednakih šansi za sve bez obzira na spol, dob, materijalni i socijalni status, vjerska, nacionalna, politička ili druga uvjerenja.

Zalažemo se za društvo koje pored političkih prava, građanima mora garantirati i socijalna i ekonomska prava, što je karakteristika svih suvremenih demokratskih država. Socijalno društvo jeste društvo koje svojim ekonomskim razvojem eliminira bijedu i siromaštvo, a svojom socijalnom politikom ostvaruje socijalnu sigurnost i pravednost, eliminira nejednakost, sprečava privilegije i štiti sve ugrožene kategorije stanovništva, uvažavajući principe solidarnosti i uzajamnosti te moralna i etička načela pri raspodjeli društvenih dobara.

Posavska stranka smatra da socijalno društvo mora stvarati uvjete u kojima će zdravi i radno sposobni građani svojim radom i aktivitetom ostvarivati svoju egzistenciju i potrebe, a nezaposleni, radno nesposobni i druge ugrožene kategorije imati minimum za normalan i dostojanstven život.

Narodna

Posavska stranka nije elitistička i podređena interesu bilo koje uske socijalne grupe. Ne prihvaćamo mit o ekskluzivnoj povijesnoj misiji ovog ili onog društvenog sloja i bilo koje političke stranke. Posavska stranka otvorena je za sve one koji prihvaćaju njen program, neovisno o njihovom pogledu na svijet i njihovoj vjeroispovijesti.

Posavska stranka je otvorena za sve ljude u svim slojevima i skupinama kao i svakog pojedinca koji je suglasan s dostojanstvom, slobodom i jednakim pravima svih ljudi te osnovnim uvjerenjima naše politike, koja proizlaze iz toga.

Posavska stranka želi preko zajedničkih vrijednosti i ciljeva povezati različita stanovišta. Razlike u mišljenjima i interesima treba razmatrati na otvoren način uz međusobno uvažavanje i toleranciju.

Ne priznajemo politiku koja završava slijedenjem pojedinačnih interesa, već koja daje sveobuhvatne odgovore na probleme našeg društva.

Kao narodna stranka izjašnjavamo se za pozicije političke sredine, za politiku orijentiranu ka vrijednostima i za političku praksu koja razumno i objektivno prilazi rješavanju problema. Zbog toga smo izričito protiv ekstremnih rubnih političkih pozicija i odbijamo fundamentalizam, netoleranciju i silu u svakom obliku.

Prije svega, naglašavamo osobnu slobodu pojedinca (duhovnu i materijalnu) kao preduvjet za njegovo etičko i odgovorno uključivanje u uređenje svijeta u kome egzistira. Sloboda pojedinca nailazi na granice u slobodi drugih i odgovornosti za buduće generacije i za očuvanje stvorenog.

Uz slobodu pripada i spremnost da se ona zaštiti i da se bori za nju. Onaj tko je slobodan ima i obvezu da se zauzima za slobodu onih čija je sloboda oduzeta. Mi želimo slobodu za sve, ne samo za nekolicinu.

Proeuropska

Posavska stranka je politička stranka europskog usmjerenja koja se zalaže za primjereniji i ubrzani pristup Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Posavska stranka potiče i podupire euro-regionalnu i prekograničnu suradnju s ciljem uspostavljanja i razvoja međusobnih odnosa stanovništva i institucija kao pretpostavke boljeg poznavanja, razumijevanja, suradnje i prijateljstva, potpunije zaštite nacionalnih manjina, stvaranja uvjeta za uspješniji protok iskustava i znanja i njihovu primjenu na dobrobit razvitka ukupnog područja, oblikovanja koncepta održivog razvitka korištenjem zajedničkih i posebnih materijalnih resursa uz očuvanje vrijednosti prirodnih dobara i zaštitu okoliša, utvrđivanja zajedničkih razvojnih interesa te poticanja i pospješivanja ostvarivanja međudržavnih i regionalnih projekata kao i razvitka međusobnih gospodarskih odnosa u zajedničkom razvoju.

Zato držimo bitnim unaprijediti informiranost i postići svjesnost bosansko-hercegovačke javnosti o prednostima koje donosi približavanje Europskoj Uniji i ispuniti obaveze koje država ima na tom putu.

Demokratska

Posavska stranka je politička stranka, osnovana kao izraz demokratskoga višestranačkog sustava Bosne i Hercegovine. Demokratsko obilježje potvrđuje svojim demokratskim programom, demokratskim ustrojstvom i načinom djelovanja.

Svoju demokratsku usmjerenost Posavska stranka izražava zalaganjem za jačanje pravne i socijalne države, zaštitu ljudskih i manjinskih prava, te razvoj lokalne i regionalne samouprave u sustavu demokratski konstituirane vlasti zasnovane na pravu građana da odlučuju o uvjetima vlastitog življenja.

Čovjek, njegovi interesi i potrebe izvorište su i smisao ustrojavanja i djelovanja vlasti na svim razinama društvenog organiziranja. Ustavom i međunarodnim konvencijama utvrđene slobode i prava čovjeka i građanina temelj su konstituiranja demokratskog političkog sustava.

Zalažemo se za uređenje države kao političkog prostora unutar kojeg se ostvaruje i jamči vladavina osobne slobode, građanske jednakosti i društvene pravednosti, te se sukladno tome oblikuje i sustav lokalne i regionalne samouprave.

IV. PODRUČJA DJELOVANJA POSAVSKE STRANKE

Gospodarstvo i poljoprivreda

Naglašavajući da je razvoj gospodarstva pretpostavka uklanjanja nagomilanih problema i podizanja razine kvalitete življenja, Posavska stranka se zalaže za:

- gospodarsku politiku socijalno-tržišnog gospodarstva,
- politiku regionalnog gospodarskog razvoja s posebnom brigom za nerazvijena područja i regije,
- politiku otvaranja novih radnih mjesta i zapošljavanja,
- preispitivanje postupka pretvorbe i privatizacije društvenih poduzeća,
- podizanje razine poduzetničke klime i pogodovanje novim poduzetničkim poduhvatima,
- politiku osnivanja i razvoja malih i srednjih poduzeća sa sjedištem na području regije,
- razvoj gospodarstva temeljenog na znanju,
- podizanje razine konkurentnosti regionalnog gospodarstva,
- stvaranje povoljnih uvjeta za ulaganje novog kapitala u regiju,
- izgradnju pouzdanog sustava zemljišno-knjižnih evidencija vlasništva nad nekretninama i drugim stvarnim pravima kao elementa sigurnosti investitora kod ulaganju kapitala,
- politiku racionalnog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, te s tim povezane projekte uređenja poljoprivrednog zemljišta za visokoproduktivnu i ekonomski isplativu proizvodnju, kao što su melioracije i navodnjavanje,
- razvojnu politiku poljoprivrede kao zaokruženog proizvodnog ciklusa proizvodnje hrane a ne proizvodnje sirovina,

- politiku modernizacije seoskih gospodarstava i njihovog osposobljavanja za visokoproduktivnu i kvalitetnu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda radi podizanja njihove konkurentnosti na domaćem i svjetskom tržištu,
- gospodarsko-socijalnu zaštitu seljaka u odnosima seljak – država u slučaju otkupa i plaćanja poljoprivrednih proizvoda,
- valorizaciju turističkih potencijala regije i razvoj ruralnog, zdravstvenog, lovnog, ribolovnog i drugih oblika kontinentalnog turizma,
- propitivanje i redefiniranje sustava poticaja u gospodarstvu, a osobito u poljoprivredi,
- interesno povezivanje proizvođača u oblikovanju zaokružene i kvalitetne ponude kako na domaćem tako i na svjetskom tržištu,
- politiku integracije posavskog gospodarstva na regionalnoj i državnoj razini u globalne integracijske procese,
- izgradnju potrebne gospodarske infrastrukture (prometnica, komunikacija i dr.).

Socijalna sigurnost i socijalna politika

Usmjerena izgradnji socijalnog društva, Posavska stranka se zalaže za:

- oblikovanje politike osiguranja egzistencijalnog minimuma svakog građanina,
- dogradnju sustava socijalnog zbrinjavanja građana,
- osobitu zaštitu obitelji, materinstva, djece i mladeži,
- zaštitu prava branitelja i njihovih obitelji,
- posebnu skrb o invalidnim osobama,
- razvoj socijalnog partnerstva kao najprimjereniju politiku dijaloga između udruga poslodavaca, posloprimaca i vlasti,
- socijalni dijalog radi boljeg i djelotvornijeg usklađivanja općih i pojedinačnih interesa.

Povratak svih na svoje

Posavska stranka nije zadovoljna ostvarenim povratkom prognanih, raseljenih i izbjeglih Posavljaka od uspostave mira do danas. Kao glavne razloge slabog povratka na ova područja vidimo opstrukciju lokalnih vlasti, nepravedan odnos međunarodnih institucija i donatora te, prije svega, realizaciju dogovorene politike etničkog čišćenja i stvaranja nacionalno “čistih” prostora. Minimalan povratak je samo jedan od dokaza i posljedica nakaradne i nazadne politike vladajućih stranaka u poslijeratnom razdoblju.

Posavska stranka se zalaže za pravo povratka svih prognanih i izbjeglih u svoje domove bez ikakva uvjetovanja. Pravo na povratak ne vidimo samo kao ispunjavanje obveza prema

oddatku VII. Daytonškoga mirovnog sporazuma, već kao na temeljno ljudsko pravo i preduvjet za izgradnju stabilne i samoodržive BiH. Neponištivo je pravo svakoga pojedinca i obitelji slobodno odlučiti o mjestu življenja. Učiniti ćemo sve da se ni na koji način ne ograniči raspolaganje privatnom imovinom prognanika i izbjeglica. Preduvjet održiva povratka je pored obnove domova, osobna i imovinska sigurnost, razvoj gospodarstva i zapošljavanje, uspostava socijalnih službi, zdravstva i naobrazbe. Pozivamo sve osobe koje se iz bilo kojih razloga do sada nisu vratili, da, bez velike nužde, ne prodaju imovinu jer će se uskoro poželjeti vratiti, ako ne oni onda njihova djeca i unuci sigurno hoće.

Obrazovanje i znanost

U funkciji podizanja razine obrazovanosti stanovništva na području regije i razvoja znanosti kao poluge razvoja, Posavska stranka se zalaže za:

- jednakopravni pristup osoba svim obrazovnim institucijama,
- otvorenost i kompatibilnost sustava odgoja i naobrazbe spram europskih standarda i iskustava;
- osiguranje uvjeta za kvalitetno obrazovanje na svim stupnjevima,
- stvaranje uvjeta za razvoj darovitih učenika i studenata,
- razvoj Sveučilišta i veleučilišta prema najboljim europskim standardima, kao žarišta znanja primjenjivog razvojem akademskog poduzetništva,
- razvoj znanstvenih institucija kao središta izvrsnosti i izvorišta znanja primjenjivog u oblikovanju strategije razvoja regije.

Kultura

U području kulture, Posavska stranka se zalaže za:

- razvoj svih oblika kulture i kulturnog djelovanja,
- razvoj kulturnih institucija na području regije,
- očuvanje kulturnog, nacionalnog, socijalnog i regionalnog identiteta Bosanske Posavine u procesima globalizacije,
- zaštitu i promicanje vrednota povijesne, kulturne i tradicijske baštine Bosanske Posavine;

Sport

Posavska stranka se zalaže za stvaranje organizacijskih i materijalnih uvjeta za:

- razvoj sporta i uspješno djelovanje organizatora sportskih djelatnosti,
- podizanje opće tjelesne, zdravstvene i sportske kulture građana a osobito djece i mladeži,
- potpora pojedincima i klubovima koji postižu visoke sportske rezultate,

- izgradnju sportske infrastrukture,
- snažniji poticaji razvoju tjelesne kulture, sporta i rekreacije uz favoriziranje masovnog i amaterskog sporta na račun profesionalnog.

Zaštita okoliša

Svjesna da je prirodni okoliš uvjet opstanka ljudske civilizacije, Posavska stranka se zalaže za:

- razvijanje svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanje potrebe zaštite okoliša,
- očuvanje ekološkog sklada i stabilnosti te kakvoće žive i nežive prirode,
- racionalno korištenje prirode i njenih dobara, zaštitu prirodnih bogatstava i optimalno upravljanje pojedinim dijelovima okoliša,
- očuvanje vrijednosti prirodnih izvora,
- poticanje korištenja obnovljivih prirodnih izvora energije i njihovo racionalno korištenje na najpovoljniji način za okoliš,
- unaprjeđenje stanja okoliša kao osnovnog uvjeta zdravog i održivog razvoja, sprječavanje onečišćenja i saniranje oštećenih dijelova okoliša radi promicanja kvalitete življenja i zdravlja ljudi,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika.

Borba protiv korupcije i kriminala

Bosna i Hercegovina je dobila ogromnu finansijsku pomoć od drugih zemalja, međunarodnih i drugih organizacija i dijaspore. Količina tog novca nikada nije zvanično objavljena niti je on iskorišten za prevladavanje ekonomskih, socijalnih i političkih problema. Zemlja zaostaje u razvitku (tehnološkom i svakom drugom), vanjskotrgovinska bilanca je nepovoljna, standard opada i prijeto još veće osiromašenje najvećeg broja građana. Borba protiv nezakonitog stjecanja bogatstva ne postoji, umjesto da se zakonom osigura.

Vlast obeshrabruje poštenu rad pa ni poslodavci ni zaposlenici nemaju motiva da podrže organizirani ekonomski razvoj. U organizacijskom kaosu lako se pronalazi opravdanje za siromaštvo, nisku razinu socijalnih usluga i nedostojan životni standard. Tržišna liberalizacija pretvorila se u nelojalnost i neravnopravnost i djeluje kao bumerang na demokratiziranje gospodarstva.

Sve ove činjenice posljedica su dugogodišnje vladavine loših i velikim dijelom korumpiranih i kriminaliziranih političkih elita koje su obnašanje vlasti pretvorile u sredstvo za stjecanje brojnih privilegija i enormnog osobnog bogaćenja. Za pokretanje promjena nužno je da priliku za obavljanje javnih funkcija dobiju novi, stručni i nekorumpirani ljudi.

Stoga će Posavska stranka u centru svoje političke aktivnosti imati aktivnu i nepristranu borbu protiv korupcije, kriminala, nepotizma i svih oblika zloupotrebe položaja i vlasti, koji su toliko rašireni da ugrožavaju osnove ekonomskog i političkog sistema.

V. REGIONALNA RAZVOJNA POLITIKA I REGIONALNA SAMOUPRAVA

(Bosna i Hercegovina pravedna i funkcionalna država)

Bosna i Hercegovina je, sa sadašnjim državnim uređenjem koje ne postoji nigdje u svijetu, potpuno nefunkcionalna, bilo da se radi o unutrašnjoj teritorijalnoj organizaciji, razinama vlasti ili državnoj administraciji. Državni aparat u Bosni i Hercegovini ne odgovara potrebama ove zemlje i njenih građana, prevelik je, nedjelotvoran i preskup. Nedovoljno ili nejasno definirane nadležnosti pojedinih razina vlasti kočnica su izgradnje države. Postojeći sustavi agencija za državne službenike nisu osigurali prijem u državnu službu bez miješanja političara, dovoljnu kvalificiranost zaposlenih u državnoj upravi, njihovu političku nepristranost i nekorumpiranost.

Neprihvatljivo je da se političari izvan legalnih institucija vlasti bave ključnim reformskim pitanjima države i društva. Tako su sami sebe instalirali u političku oligarhiju koja prosuđuje o budućnosti zemlje, a da za istu tu budućnost nisu odgovorni. To se mora hitno zaustaviti. Odgovornost za reforme nisu izabrana izvršna, zakonodavna i sudska vlast. Oni imaju legitimitet za odluke o reformama i legalne instrumente za njihovo provođenje. U raspravu u ustavnom uređenju Bosne i Hercegovine, pored parlamenata, uključiti stručne, naučne i druge relevantne institucije, te nevladin sektor čija se riječ do sada nije dovoljno čula niti uvažavala.

Polazeći od spoznaje da je regija povoljan teritorijalan okvir oblikovanja razvojne politike, a regionalna razvojna politika kojom se osigurava uravnoteženi razvitak cjelokupnog državnog područja bitan element prevladavanja zaostajanja Bosanske Posavine i drugih slabo razvijenih područja, Posavska stranka ističe:

– značenje regionalizacije i regionalne razvojne politike

Regija je optimalna teritorijalna razina na kojoj se konzistentnije uspostavljaju zakonitosti razvitka i uočavaju interakcije i gdje se lakše uspostavlja zajedništvo koje se na višim razinama uopćava, a na nižim gubi. S toga se teritorijalnog okvira omogućava održavanje razvojne ravnoteže i uspješnost kontakata općih i pojedinačnih interesa. Regionalni okvir je prikladna forma za uspješno povezivanje društvenoga, gospodarskog i prostornog planiranja, te odgovarajući planski i razvojni okvir za javne službe u području obrazovanja, sporta, prometa, zapošljavanja i dr.

Brojna znanstvena istraživanja i praksa razvijenih fleksibilnih gospodarstava potvrđuju da je korištenje regionalnih razvojnih resursa valjana osnovica nacionalnih strategija razvoja, rasta zaposlenosti i blagostanja.

Bosna i Hercegovina je mala zemlja što zahtijeva mobilizaciju svih njenih resursa s ciljem postizanja nacionalne konkurentnosti i blagostanja u zemlji. U tom sklopu neophodno je omogućiti razvoj svih regija te smanjiti regionalnu neravnotežu. Uloga regionalne razvojne politike je u tome da omogući svim regijama da ostvare svoj potencijal i iskoriste mogućnosti

za svoj održiv razvoj. Bosna i Hercegovina dužna je skrbiti o ravnomjernom razvitku svih svojih područja te pomagati razvitak manje razvijenih područja.

Regionalizacija stimulira ekonomski razvoj čineći regionalne vlasti odgovornima za stvaranje odgovarajuće poduzetničke klime za pokretanje novih poslova u regiji i porast nedostajućih finansijskih sredstava namijenjenih razvoju. Regionalizacija pridonosi većoj ekonomskoj učinkovitosti na način koji odražava želje lokalnog stanovništva njihovim uključivanjem u mehanizam pripreme i provedbe razvojnih programa te jačanjem duha suradnje u tom procesu.

Regionalizacija revitalizira gospodarski i kulturalni život regije i time sprječava odliv intelektualne elite u veće centre i druge razvijenije sredine.

Upravo stoga regionalizacija je proces promoviran, potican i podržavan od strane europskih institucija koje vode proces europske integracije, dio je strategije pristupanja Europskoj uniji odnosno pretpostavka korištenja njezinih sredstava koncentriranih u njezinim fondovima.

– značenje procesa decentralizacije

Lokalna i regionalna samouprava bolje razumije potrebe ljudi od centralizirane države. Stoga se sukladno načelu supsidijarnosti kao jednom od temeljnih načela konstituiranja nove Europe, obavljanje određenih poslova povjerava onoj najnižoj razini vlasti najbližoj građanima koja je to u stanju djelotvorno i ekonomično izvršavati, odnosno gdje će se raspoloživi resursi koristiti najučinkovitije i najekonomičnije te najbolje upravljati javnim službama na dobrobit građana. Ovo načelo temeljni je pokretački motiv i u procesu regionalizacije.

Decentralizirano upravljanje promovira sudjelovanje građana u upravljanju, bolje prepoznaje njihove potrebe i u stanju je bolje pronaći njima prihvatljiva rješenja, u mogućnosti je prilagoditi njihovo zadovoljenje prema lokalnim uvjetima i djelotvornije je u obavljanju službi kojima se te potrebe zadovoljavaju.

Decentralizacija se osobito nameće i kao cilj i kao sredstvo razvojne, a posebno regionalne razvojne politike. Tempo decentralizacije ovisi o razini razvijenosti i sposobnosti pojedinih područja da barem djelomično preuzmu upravljanje svojim razvojem .

– razvoj regionalne samouprave

Mogućnost, ali i uspjeh decentralizacije odnosno prijenosa nadležnosti na nižu razinu ovisi o sposobnosti jedinica te razine da djelotvorno izvršavaju povjerena ovlaštenja, prvenstveno ovisi o fiskalnom kapacitetu tih jedinica, te o raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima.

Postojeće administrativne granice u Bosni i Hercegovini neprirodne su i nefunkcionalne, nastale kao rezultat ratnih djelovanja i prvenstveno političkih podjela. Kao takve nedostatno su osposobljene za preuzimanje značajnijih decentraliziranih ovlaštenja i stoga bez mogućnosti vođenja razvojne politike koja zahtijeva regionalni obuhvat.

Posavska stranka se zalaže za novi regionalni ustroj Bosne i Hercegovine koji će odgovoriti naznačenim potrebama

Regije trebaju predstavljati jedinice regionalne samouprave, a pravo na samoupravu ostvarivati preko područnih predstavničkih tijela koja su sastavljena od članova izabranih na slobodnim i tajnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općeg biračkog prava. Područje regije treba odrediti posebnim zakonom na temelju gospodarskih, populacijskih, prostornih, prometnih, tradicijskih i kulturnih kriterija. One trebaju obavljati poslove od regionalnog značaja što se odnosi na: školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvitak, prometnu infrastrukturu te planiranje i razvitak mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

Općine i gradovi su jedinice lokalne samouprave. Njihovo se područje određuje zakonom. Organiziraju se na istim načelima bez posebnog statusa. Obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana: uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti, briga o djeci, socijalna skrb, primarna zdravstvena zaštita, odgoj i osnovno obrazovanje, kultura, tjelesna kultura, sport, zaštita potrošača, zaštita i unapređivanje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita.

Jedinice regionalne i lokalne samouprave imaju pravo, u okviru zakona, svojim statutima samostalno urediti unutarnje ustrojstvo i djelokrug svojih tijela.

Jedinice regionalne i lokalne samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima slobodno raspolažu u obavljanju poslova iz svog djelokruga.

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine, a područje i status glavnog grada treba urediti posebnim zakonom.

Odgovornost države je stvoriti stimulativne uvjete te odgovarajući okvir za regionalni razvoj. S druge strane, tijela regionalne i lokalne samouprave moraju sama preuzeti inicijativu i odgovornost za vlastiti razvoj i postati aktivni partneri u oblikovanju strategije i politike regionalnog razvoja. Tek regionalno povezivanje omogućava iskorištavanje svih potencijala koje Bosanska Posavina ima, a na koje nema dovoljno utjecaja.

Zamjena državnog centralizma regionalnim također je neprihvatljiva. Demokratski izabrana tijela trebaju osigurati razvoj i afirmaciju svih dijelova svoga područja. Sjedišta regionalnih institucija bili bi gradovi s područja regije prema vlastitim usporednim prednostima.

Regionalna samouprava treba biti oslonac lokalnoj samoupravi osobito u oblikovanju i ostvarivanju strategije i politike razvoja, a primjenom načela supsidijarnosti preuzimati samo one lokalne poslove koji nadilaze mogućnosti i kapacitete tih jedinica. Regionalna samouprava treba poticati i podupirati oblike suradnje jedinica lokalne samouprave te njihove zajedničke poduhvate u obavljanju javnih službi i zadovoljavanju razvojnih i drugih potreba.

Regionalna upravna tijela moraju biti racionalno ustrojena, stručno osposobljena, suvremeno opremljena i djelotvorna u izvršavanju povjerenih im zadaća.

Svjesni težine problema s kojim se suočavaju, privrženi svojoj domovini Bosni i Hercegovini i Bosanskoj Posavini kao svom zavičaju, članovi političke stranke "Posavska stranka" stavljaju svoje znanje, sposobnosti i energiju u funkciju oblikovanja i provođenja programa naznačenih ovim Programom, koji će pridonijeti prevladavanju tih problema razvojem Bosanske Posavine i Bosne i Hercegovine kao cjeline, te povećanju kakvoće življenja njenih stanovnika na ovom prostoru.

Predsjedatelj Osnivačke skupštine

dipl. ecc. Ninoslav Sušilović